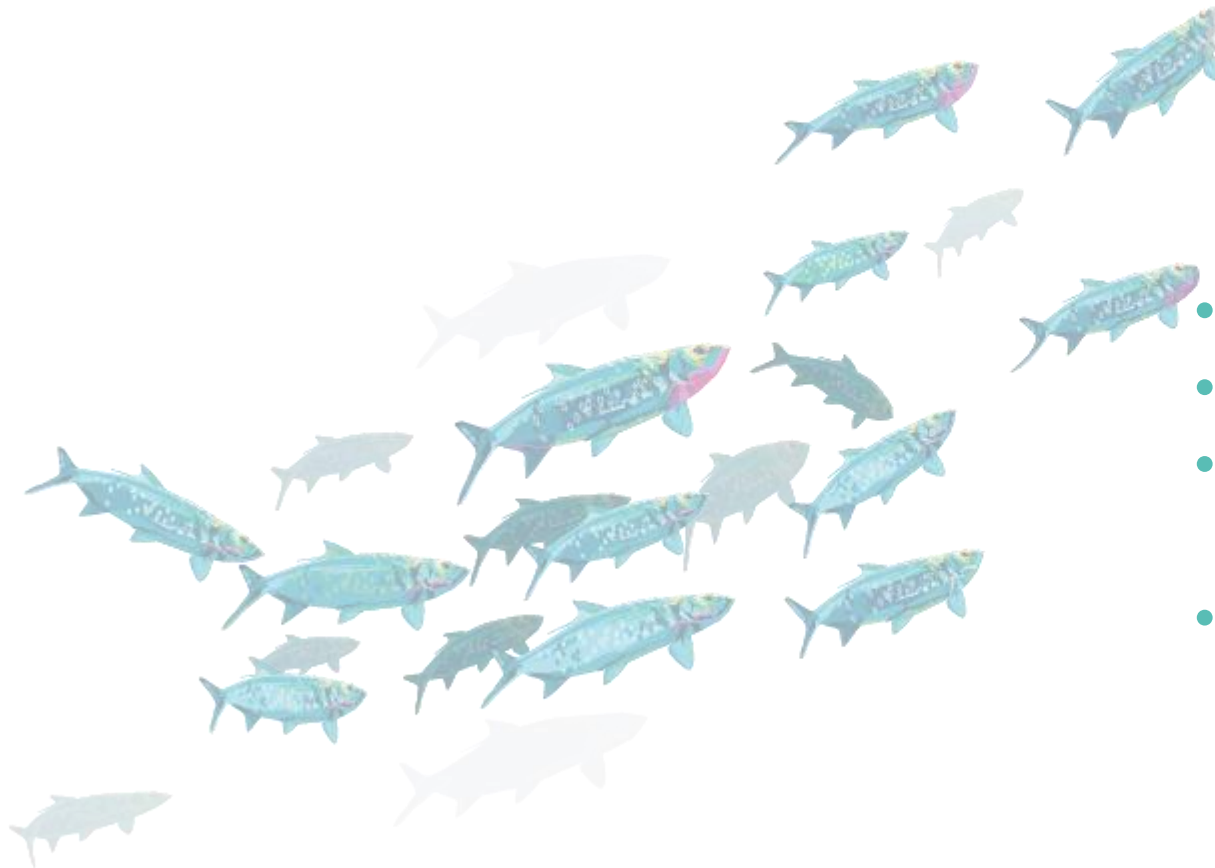

Ustalenia aPOWM

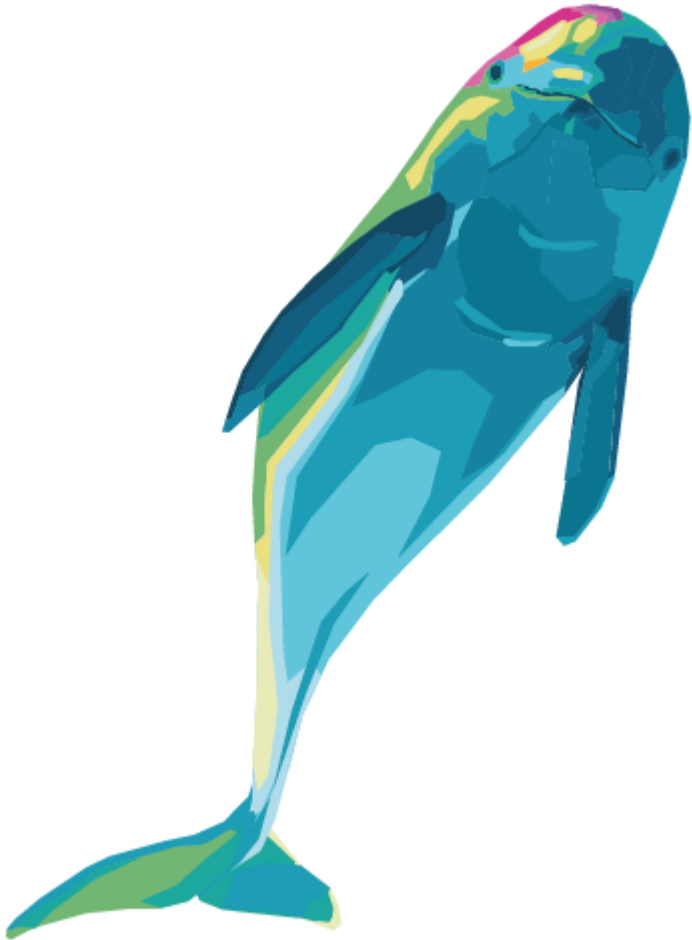
– prezentacja proponowanego programu działań na wybranych przykładach

- Stan istniejący
- Program działań - statystyka
- Prezentacja wybranych proponowanych działań
- Analiza luk

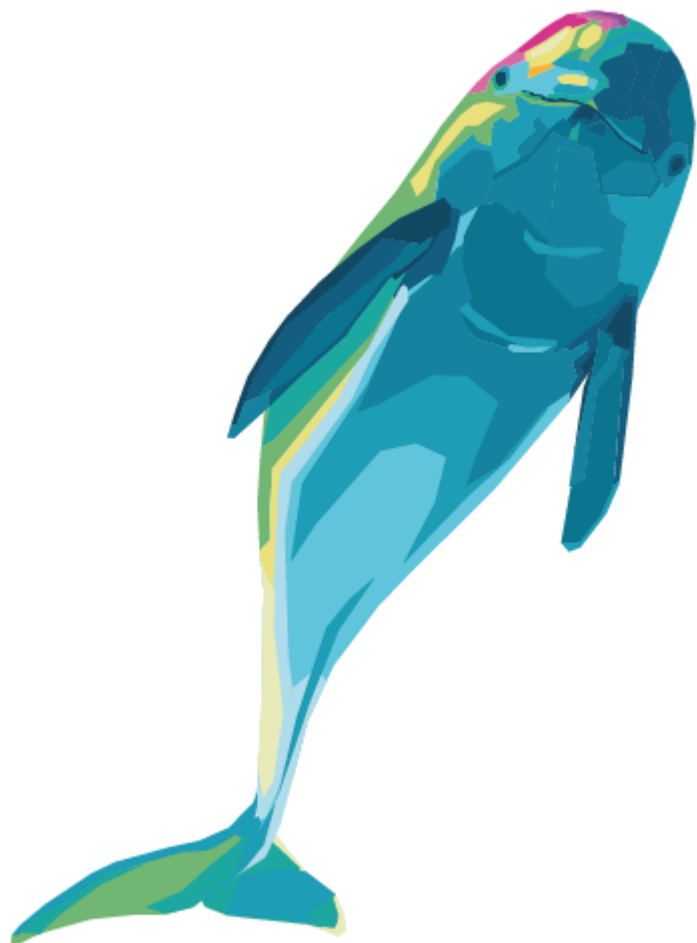
	Wskaźniki opisowe stanu					Wskaźniki opisowe presji									
Nazwa obszaru / podakwenu	D1					D3		D6 (część)	D2	D5	D7	D8	D9	D10	D11
	Ssaki	Ptaki zimujące	Ptaki lęgowe	Ryby	Siedliska pelagiczne	Siedliska bentosowe	Szprot	Śledź							
POM															
Polskie wody Basenu Bornholmskiego															
Polskie wody wschodniego Basenu Gotlandzkiego															
Polskie wody Basenu Gdańskiego															
Polskie wody przybrzeżne Basenu Bornholmskiego															
Polskie wody przybrzeżne wschodniego Basenu Gotlandzkiego															
Polskie wody przybrzeżne Basenu Gdańskiego															
Podsumowanie wg cech presji															

Źródło: Opracowano na podstawie wyników Aktualizacji wstępnej oceny stanu środowiska wód morskich za lata 2011 - 2016 (GIOŚ, 2018)

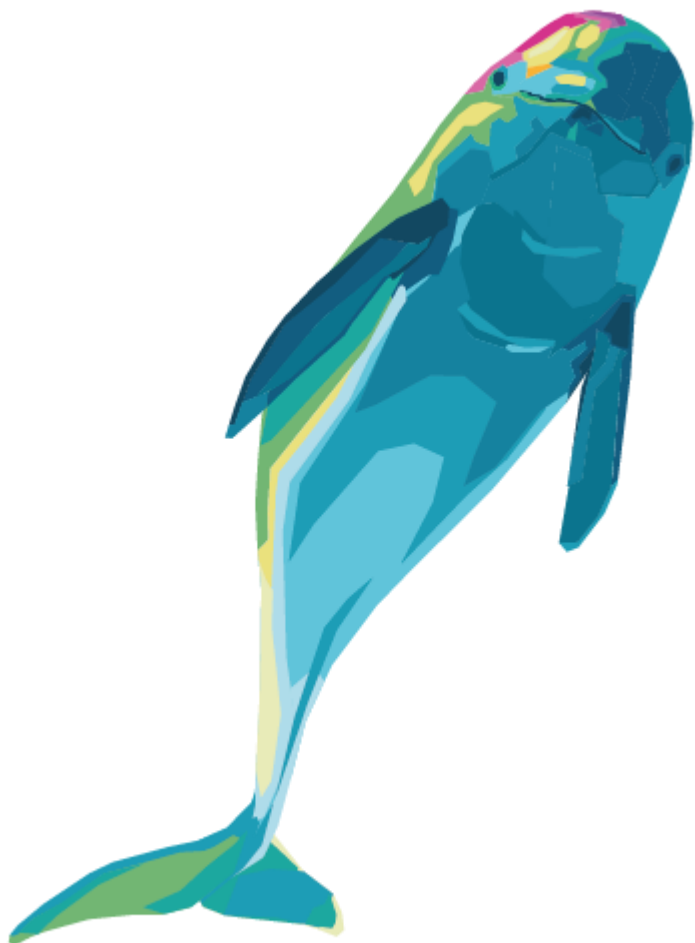
Łączna liczba działań nowych – **37**

- ✓ Cecha 1: Ptaki – 6
- ✓ Cecha 1: Ssaki – 5
- ✓ Cecha 1 (ogólnie) – 1
- ✓ Cecha 2 – 3
- ✓ Cecha 5 – 11
- ✓ Cecha 6 – 3
- ✓ Cecha 8 – 1
- ✓ Cecha 10 – 6
- ✓ Cecha 11 – 1 (+3 w korelacji ze ssakami)

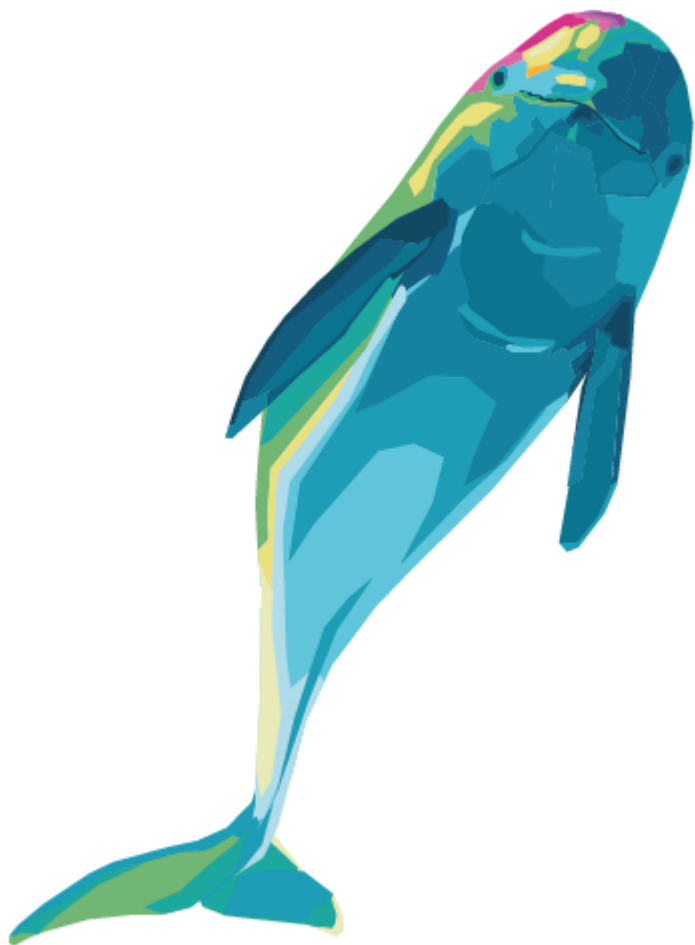
Łączna liczba działań kontynuowanych i nowych – **59**

- ✓ Cecha 1: Ptaki – 6
- ✓ Cecha 1: Ssaki – 5
- ✓ Cecha 1 (ogólnie) – 5
- ✓ Cecha 2 – 5
- ✓ Cecha 5 – 18
- ✓ Cecha 6 – 3
- ✓ Cecha 8 – 6
- ✓ Cecha 10 – 8
- ✓ Cecha 11 – 3 (+3 w korelacji ze ssakami)

Łączna liczba działań kontynuowanych i nowych – **59**

- ✓ Prawne – 18
- ✓ Administracyjne – 5
- ✓ Techniczne – 10
- ✓ Prawno-techniczne – 3
- ✓ Organizacyjne – 4
- ✓ Edukacyjne – 4
- ✓ Badawcze – 4
- ✓ Studialne – 9
- ✓ Kontrolne – 2

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne

Rozdział 7 Ochrona wód morskich

Art. 146 Organy administracji rządowej i samorządowej wykonują należące do nich zadania z zakresu ochrony środowiska wód morskich, mając na uwadze ustalenia zestawu właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich i zestawu celów środowiskowych dla wód morskich, oraz zgodnie z ustaleniami programu ochrony wód morskich.

Wybrane przykłady proponowanych działań

- Istota problemu**

Sieweczka obrożna gniazduje w otwartej przestrzeni na piaszczystych wydmach i brzegach rzek. Według czerwonej listy gatunków HELCOM w Polsce trend uznawany jest za spadkowy. Największe zagrożenia to płoszenie przez ludzi (presja turystyczna, ale też spacerowicze z psami puszczanymi bez smyczy) i wzmożone drapieżnictwo ssaków drapieżnych (lisy, norki, jenoty). W Polsce gniazduje obecnie 250-300 par, z czego 80% wzdłuż rzek (głównie Wisły). Na wybrzeżu prowadzone działania czynnej ochrony gniazd przyniosły bardzo dobrą skuteczność (zwiększenie populacji nadmorskiej z 40 do 70 par).

- Opis działania**

Ochrona czynna gniazd poprzez zakładanie koszy chroniących lęg są już praktykowane na polskim wybrzeżu z dobrymi wynikami przez organizacje pozarządowe (Kuling, WWF). Ważnym krokiem będzie zapewnienie funduszy na działania ochronne sieweczki oraz zapewnienie ciągłości tych działań. Oprócz zakładania koszy niezbędna jest kontynuacja kampanii informacyjnej połączonej z kontrolą plaż i kontrolą presji turystycznej.

- Spodziewane efekty**

Stabilizacja sytuacji sieweczki obrożnej na polskim wybrzeżu. Zwiększenie sukcesu rozrodczego. Możliwy dalszy wzrost nadmorskiej populacji lęgowej, z 70 par do około 100-120 par do końca cyklu 2027.

www.birdwatching.pl

<https://slowinski.pn.pl/aktualnosci/7-aktualnosci-list/1457-151119.html>

<https://kuling.org.pl/sieweczki-obrozne/>

- **Elementy GES / redukcja presji**

Cecha 1 Bioróżnorodność – Ptaki (lęgowe)

- **Rodzaj działania**

Techniczne - ochrona czynna

- **Podmioty odpowiedzialne**

Słowiński Park Narodowy, Woliński Park Narodowy, Park Krajobrazowy Mierzeja Wiślana, Nadmorski Park Krajobrazowy / Organizacje pozarządowe (np. WWF, KULING) / Regionalne Dyrekcje Ochrony Środowiska

- **Podstawa prawna**

Ustawa o ochronie przyrody / Rozporządzenie w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt

- **Miejsce wdrażania**

Wybrzeże Bałtyku

- **Harmonogram wdrażania**

2022 – 2027

- **Potencjalne źródła finansowania**

Fundusze Europejskie, NFOŚiGW/WFOŚiGW

http://ptaki.info/sieweczka_obro%C5%BCna

<https://chronbałtyk.pl/ptak/sieweczka-obrozna/>

Ograniczenie niepokożenia fok przez ludzi w miejscu ich rozrodu (N7)

- Istota problemu**

Rejon Ujścia Wisły stanowi obecnie jedyne na polskim wybrzeżu miejsce haul-out foki szarej. Pomimo regularnego występowania tam osobników tego gatunku, porody młodych fok zdarzają się niezwykle rzadko. W rezultacie, stan foki szarej wg istniejącej oceny pozostaje zły. Analiza możliwych przyczyn tej sytuacji, wskazuje na niepokożenie przez ludzi jako prawdopodobnie największą przeszkodę dla rozrodu.

- Opis działania**

Działanie polega na ustanowieniu w planie ochrony obszaru Natura 2000 i w planie zagospodarowania obszarów morskich, strefy z tymczasowymi ograniczeniami użytkowania, w której od połowy lutego do końca września obowiązywałby zakaz przebywania ludzi i jednostek pływających. Informacja o wprowadzeniu strefy powinna zostać umieszczona na ścieżkach rezerwatu Mewia Łacha i obszaru Natura 2000 Ostoja w Ujściu Wisły oraz oznakowania bojami na granicy strefy ograniczonego ruchu jednostek. Strefa obejmuje rejony występowania łach w okresie 1999-2020 i bufor o szerokości 300 – 500 m od tych rejonów.

- Spodziewane efekty**

Działanie ograniczy presję turystyczną oraz hałas podwodny i znacznie zwiększy szanse na regularny rozród foki szarej na polskim wybrzeżu. Ponadto, działanie będzie sprzyjało ochronie jedynej w Polsce kolonii lęgowej rybitwy czubatej, ochronie ważnej lęgowej populacji sieweczki rzecznej oraz ochronie regularnych miejsc odpoczynku wielu gatunków ptaków migrujących.

Ograniczenie niepokojenia fok przez ludzi w miejscu ich rozrodu (N7)

- **Elementy GES / redukcja presji**

Cecha 1 Bioróżnorodność – Ssaki morskie / Cecha 4 – Łańcuch troficzny

- **Rodzaj działania**

Prawne

- **Podmioty odpowiedzialne**

Urzędy Morskie – wprowadzenie odpowiednich zapisów do planu ochrony obszaru Natura 2000 oraz planu zagospodarowania obszarów morskich, egzekwowanie ograniczeń w ramach procedur OOŚ / RDOŚ / Minister właściwy ds. środowiska

- **Podstawa prawna**

Ustawa o ochronie przyrody / Ustawa OOŚ

- **Miejsce wdrażania**

Ujście Wisły

- **Harmonogram wdrażania**

2022 – 2024

- **Potencjalne źródła finansowania**

WFOŚiGW

© Michał Błaszke

<https://zwierzaki.trojmiasto.pl/Foki-wygrzewaja-sie-w-rezerwacie-Mewia-Lacha-To-jedno-z-ich-ulubionych-miejsc-n155927.html>

- **Istota problemu**

Inwazje obcych geograficznie gatunków należą do największych współczesnych zagrożeń bioróżnorodności. Do Bałtyku docierają zarówno gatunki morskie, jak i gatunki słodkowodne, potrafiące się adaptować do życia w słonawych wodach wód przejściowych. Pozbycie się gatunku, który dokonał skutecznej inwazji jest zwykle praktycznie niewykonalne, o ile nie chodzi o bardzo mały i izolowany obszar. Krab wełnistoręki jest jednym z nielicznych obcych gatunków w polskich wodach morskich, którego redukcja poprzez selektywne odłowy jest możliwa.

- **Opis działania**

Działanie będzie polegało na prowadzeniu odłowów kraba wełnistorękiego w miejscach stanowiących potencjalne wąskie gardła w sezonowych wędrówkach tego gatunku na zachodnich skrajach Polski, tj. w Odrze na wysokości Polic, w Dziwnie i Świnie, a także w Zalewie Szczecińskim i Zatoce Pomorskiej. Celem działania będzie: redukcja populacji kraba wełnistorękiego oraz uzyskanie informacji o intensywności ekspansji tego gatunku oraz o ewentualnych próbach rozrodu. Przewiduje się, że do odłowów wykorzystane zostaną typy pułapek najskuteczniejsze w świetle danych literaturowych.

Dodatkowo uzyskane informacje dot. optymalizacji dalszej ochrony przed krabem wełnistorękim, m.in. w zakresie rodzajów pułapek, miejsc i czasu odłowu, organizacji prac, ochrony przed kradzieżami i wandalizmem itd. Wnioski te powinny przyjąć formę podręcznika najlepszych praktyk. Wydaje się, że najbardziej efektywnym sposobem realizacji będzie udzielenie zamówienia podmiotowi, zrzeszającemu naukowców, zawodowych rybaków i organizacje pozarządowe.

- **Spodziewane efekty**

Efektem działania będzie redukcja populacji kraba wełnistorękiego w wodach morskich i śródlądowych na zachodzie kraju oraz wypracowanie optymalnych metod zwalczania tego gatunku.

- **Elementy GES / redukcja presji**

Cecha 2 – Gatunki obce / 1 Bioróżnorodność – Ryby

- **Rodzaj działania**

Techniczne, badawcze

- **Podmioty odpowiedzialne**

Organy odpowiedzialne zgodnie z ustawą o gatunkach obcych (przyjęta przez Sejm)

- **Podstawa prawna**

Ustawa o ochronie przyrody / Rozporządzenie w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym / Rozporządzenie UE 2016/1141 przyjmujące wykaz inwazyjnych gatunków obcych uznanych za stwarzające zagrożenie dla Unii / Ustawa Prawo wodne

- **Miejsce wdrażania**

Trasy migracji kraba wełnistorekiego między dolną Odrą i jeziorem Dąbie a Zatoką Pomorską

- **Harmonogram wdrażania**

2022 – 2025

- **Potencjalne źródła finansowania**

Fundusze Europejskie, NFOŚiGW/WFOŚiGW, Fundusze norweskie i EOG

<https://przyrodapolska.pl/krab-wełnistoreki/>

- **Istota problemu**

Opłaty za odprowadzanie ścieków komunalnych z reguły zależą od ładunków BZT₅, zawiesiny ogólnej lub ChZT. Obecne przepisy nie przewidują opłat za odprowadzane ładunki azotu i fosforu, pomimo że negatywne oddziaływania na środowisko tych substancji są zwykle wielokrotnie większe pod względem nasilenia, zasięgu przestrzennego i czasu trwania niż oddziaływania materii organicznej czy zawiesiny.

- **Opis działania**

Działanie polega na wprowadzeniu opłat za odprowadzanie ze ściekami azotu ogólnego i fosforu ogólnego poprzez zmianę Rozporządzenia w sprawie jednostkowych stawek opłat za usługi wodne. Niezbędna jest również nowelizacja rozdziału 5 Ustawy Prawo Wodne. Proponuje się, by w sprawnie funkcjonującej biologicznej oczyszczalni z podwyższonym usuwaniem biogenów to właśnie azot lub fosfor, a nie BZT₅ decydowały o wysokości opłaty, jaką oczyszczalnia uiszcza za odprowadzanie ścieków. Postuluje się, aby stawki za azot ogólny stanowiły jednokrotność, a stawki za fosfor ogólny – piętnastokrotność stawki za BZT₅. Proponowane stawki wynikają z faktu iż fosfor jest podstawowym pierwiastkiem limitującym produkcję pierwotną, a jego redukcja jest znacznie tańsza niż redukcja azotu. Stąd propozycje ustalenia stawek tak, by promowały optymalizację procesów pod kątem redukcji fosforu.

- **Spodziewane efekty**

Redukcja azotu odprowadzanego z oczyszczalni do Bałtyku o około 2000 ton N/rok.
Redukcja fosforu odprowadzanego z oczyszczalni do Bałtyku o około 20 ton P/rok.

- **Elementy GES / redukcja presji**

Cecha 5 – Eutrofizacja / Cecha 1 – Bioróżnorodność / Cecha 4 – Łańcuch troficzny

- **Rodzaj działania**

Prawne

- **Podmioty odpowiedzialne**

Minister właściwy ds. gospodarki wodnej – opracowanie projektu i wydanie zmiany rozporządzenia w sprawie jednostkowych stawek opłat za usługi wodne oraz ustawy Prawo wodne (rozdział 5) / Rząd, Sejm i Senat, Prezydent – proces legislacyjny związany ze zmianą ustawy / PGW Wody Polskie, oczyszczalnie ścieków – wykonanie przepisów rozporządzenia

- **Podstawa prawna**

Ustawa Prawo wodne

- **Miejsce wdrażania**

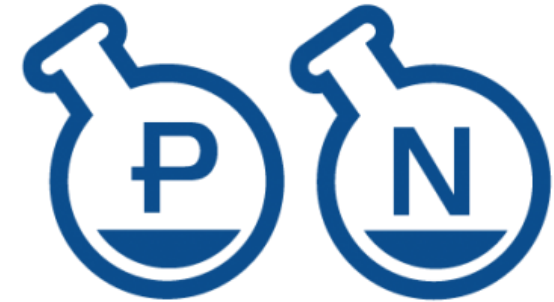
Polska część zlewiska Bałtyku

- **Harmonogram wdrażania**

2022 – 2023 (wdrożenie przepisów)

- **Potencjalne źródła finansowania**

Środki własne operatorów oczyszczalni (opłaty za ścieki)

- **Istota problemu**

Rolnictwo jest największym źródłem biogenów trafiających do polskich wód śródlądowych i morskich. Bez znaczącego zmniejszenia ładunków fosforu i azotu pochodzenia rolniczego nie będzie możliwe osiągnięcie celów środowiskowych w zakresie ochrony wód. Jednym z filarów ochrony wód przed zanieczyszczeniami pochodzenia rolniczego powinna być racjonalna gospodarka nawozami, w tym dawkovanie nawozów stosownie do potrzeb roślin.

- **Opis działania**

Po zmodyfikowaniu działania z KPOWM będzie polegało na opracowaniu, przyjęciu i wdrożeniu rozwiązań dotyczących nawożenia fosforem analogicznych do rozwiązań dotyczących nawożenia azotem, zawartych w rozporządzeniu w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”. Aby to umożliwić, konieczna jest zmiana rozdziału 4 Prawo wodne tak, by rozdział ten dotyczył nie tylko azotanów, ale wszystkich form azotu i fosforu. Po zmianie ustawy i zawarciu w niej odpowiedniej delegacji powinno nastąpić zastąpienie obecnego rozporządzenia analogicznym w sprawie „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotem i fosforem pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”.

- **Spodziewane efekty**

Redukcja ładunku azotu z rolnictwa do Bałtyku o około 6000 ton N/rok.

Redukcja ładunku fosforu z rolnictwa do Bałtyku o około 300 ton P/rok.

- **Elementy GES / redukcja presji**

Cecha 5 – Eutrofizacja / Cecha 1 – Bioróżnorodność / Cecha 4 – Łańcuch troficzny

- **Rodzaj działania**

Prawne

- **Podmioty odpowiedzialne**

Minister właściwy ds. gospodarki wodnej w porozumieniu z Ministrem właściwym ds. rolnictwa i Wodami Polskimi – opracowanie projektu zmiany ustawy Prawo wodne / Minister właściwy ds. gospodarki wodnej w porozumieniu z Ministrem właściwym ds. rolnictwa i PGW Wody Polskie – opracowanie projektu rozporządzenia / Rząd, Sejm, Senat, Prezydent RP – proces legislacyjny dotyczący zmiany ustawy Prawo wodne / Rada Ministrów – przyjęcie nowego rozporządzenia

<https://www.sodr.pl/>

- **Podstawa prawna**

Ustawa Prawo wodne / Rekomendacja Komisji ds. Ochrony Środowiska Morskiego Morza Bałtyckiego nr 28E/4 z dnia 15 listopada 2007 r.

- **Miejsce wdrażania**

Tereny rolnicze polskiej części zlewiska Bałtyku

- **Harmonogram wdrażania** – działanie w trakcie realizacji

2018 (wejście w życie "Programu azotanowego") – 2026

- **Potencjalne źródła finansowania**

Środki własne gospodarstw

<https://www.e-pole.pl/>

- **Istota problemu**

Program łowienia sieci – widm prowadzi od 2011 r. WWF. W działania tego typu angażują się placówki badawcze i organizacje rybackie. Problemem jest jednak brak podejścia systemowego, a podejmowane działania prowadzone są na zbyt małą skalę.

- **Opis działania**

Proponuje się kontynuację prac związanych z wyławianiem sieci we współpracy ze stowarzyszeniami rybackimi przy wsparciu finansowym z funduszy zewnętrznych na wzór Programu Operacyjnego "Rybnictwo i Morze" na lata 2014-2020.

Należy wykorzystać wnioski z projektu MARELITT Baltic - najlepsze praktyki w zakresie porzuconych narzędzi połowowych oraz ich usuwania w wytycznych/regulaminach do finansowania działań związanych z wyławianiem sieci (wnioski z projektu Marelitt Baltic: „Baltic Sea Blueprint” 2019).

- **Spodziewane efekty**

Redukcja ilości utraconych narzędzi połowowych w środowisku morskim.

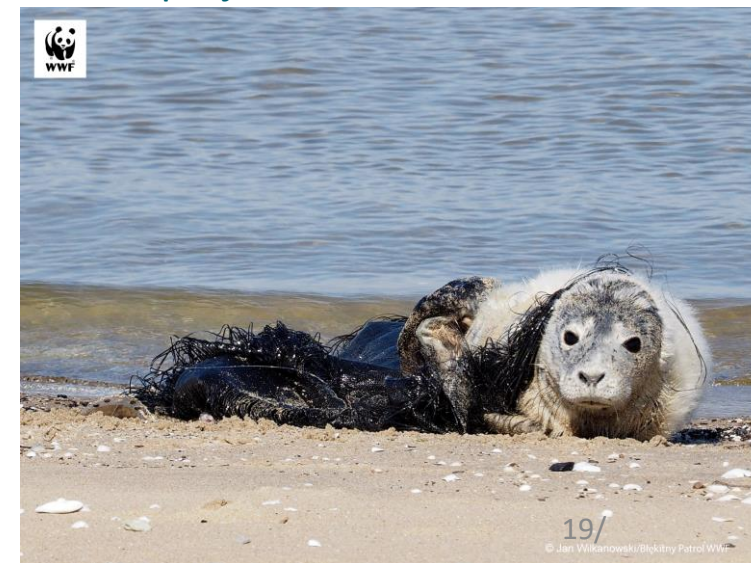
- **Elementy GES / redukcja presji**

Cecha 10 – Odpady

Cecha 8 – Substancje zanieczyszczające

Cecha 4 – Łańcuch troficzny

Cecha 1 – Bioróżnorodność

- **Rodzaj działania**

Organizacyjne

- **Podmioty odpowiedzialne**

Minister właściwy ds. gospodarki morskiej - zapewnienie odpowiednich zapisów w Programie Operacyjnym - zapewnienie finansowania

Stowarzyszenia rybackie - współpraca w wykonaniu prac związanych w wyławianiem utraconych narzędzi połowowych

- **Podstawa prawna**

Konwencja o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego, sporządzona w Helsinkach dnia 9 kwietnia 1992 r. / Międzynarodowa konwencja o zapobieganiu zanieczyszczaniu morza przez statki wraz z Protokołem z 1997 r. uzupełniającym konwencję

- **Miejsce wdrażania**

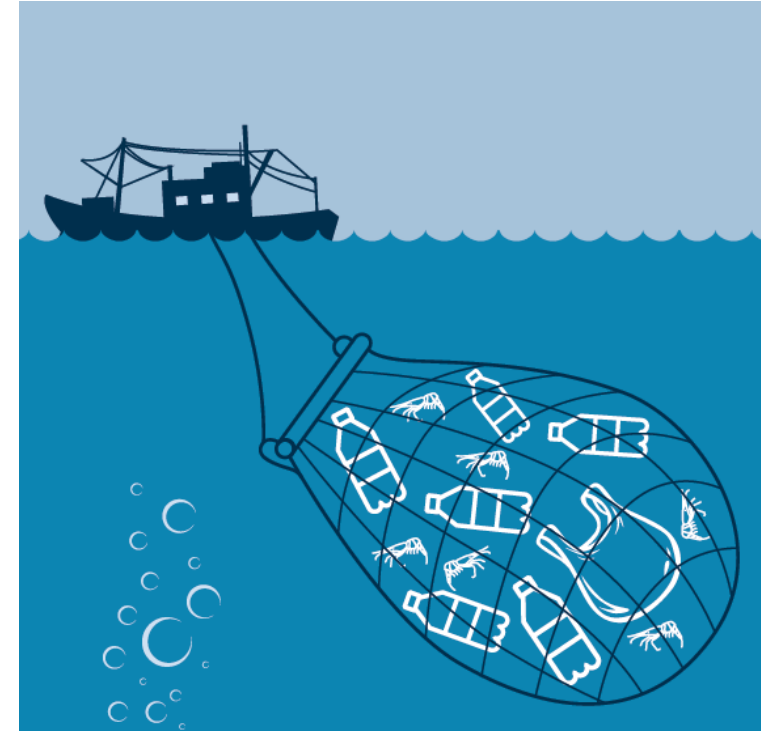
Wody otwarte, przybrzeżne i przejściowe

- **Harmonogram wdrażania**

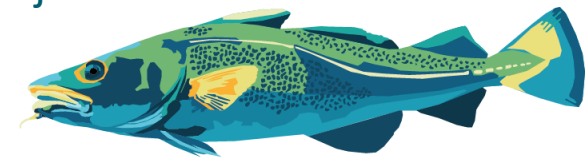
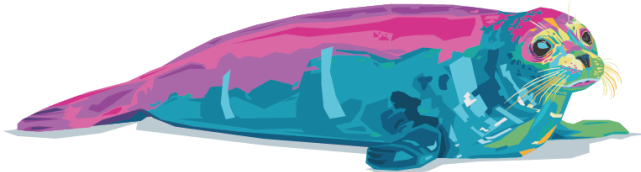
2022 – 2025

- **Potencjalne źródła finansowania**

Program Operacyjny „Rybacktwo i Morze”, Europejski Fundusz Morski i Rybacki (EFMR)

<https://www.muell-im-meer.de/>

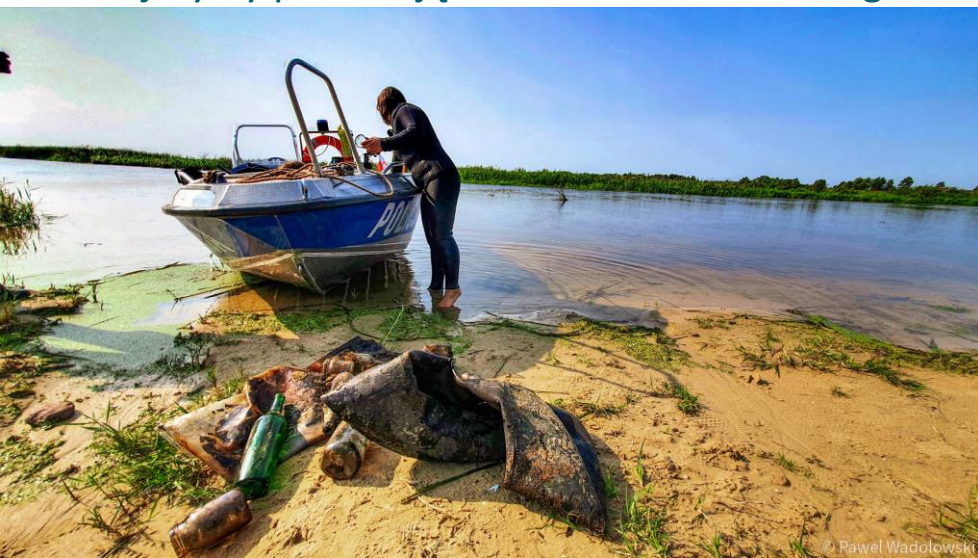

- **Istota problemu**

Zakłada się, że odpady pochodzące z lądu dopływające rzekami stanowią główne źródło zanieczyszczeń tworzywami sztucznymi w morzach. Odpady dostają się do rzek poprzez spływ powierzchniowy, podpowierzchniowy lub przez kanalizację a następnie mogą zostać transportowane do morza. Część odpadów, które trafiają do rzek nie dociera do mórz i oceanów w skutek ich sedimentacji, a wskutek osadzenia wzdłuż brzegów rzek i zbiorników śródlądowych, skąd pod wpływem m.in. wahań poziomu wody czy silnych wiatrów mogą być wtórnie wymywane czy wywiewane dostając się do wód.

- **Opis działania**

Działanie będzie polegało na okresowej organizacji akcji typu „Sprzątanie świata” polegających na sprzątaniu brzegów rzek przez wolontariuszy. Akcja będzie koordynowana przez PGW Wody Polskie a lokalnie realizowana przez samorządy lokalne oraz lokalne inicjatywy posiadające doświadczenie w organizowaniu tego typu akcji.

- **Spodziewane efekty**

Efektem wdrożenia działania będzie zmniejszenie ilości odpadów stałych występujących wzdłuż linii brzegowej rzek i zbiorników wód śródlądowych co przyczyni się do zmniejszenia potencjalnej ilości odpadów transportowanych rzekami do morza. Działanie ma również mieć charakter edukacyjny poprzez podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców i turystów w zakresie problemu zanieczyszczenia wód morza przez odpady. Wymierne korzyści to zebranie z brzegów wód śródlądowych ok. 150 ton odpadów rocznie.

- **Elementy GES / redukcja presji**

Cecha 10 – Odpady / Cecha 1 – Bioróżnorodność / Cecha 8 – Substancje zanieczyszczające

- **Rodzaj działania**

Organizacyjne i edukacyjne

- **Podmioty odpowiedzialne**

PGW Wody Polskie / Organizacje pozarządowe / samorządy lokalne / lokalne inicjatywy

- **Podstawa prawna**

Krajowy plan gospodarki odpadami 2022 / Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

- **Miejsce wdrażania**

Teren całego kraju – brzegi rzek i jezior

- **Harmonogram wdrażania**

2022 – 2027

- **Potencjalne źródła finansowania**

Działalność statutowa Wody Polskie, NFOŚiGW, Budżet Państwa

<https://naszaziemia.pl/>

wody to nie śmietnik
reaguj, zgłaszaj na:
wody.gov.pl

<https://wody.gov.pl>

OPERACJA
CZYSTA RZĘKA
2021

<https://operacjarzeka.pl/>

- **Istota problemu**

Na plażach zlokalizowanych w nadmorskich miejscowościach turystycznych obserwuje się wzmożone występowanie odpadów na linii brzegowej. Głównie są to odpady związane z aktywnością turystyczną i przebywaniem turystów na plażach. Z punktu widzenia ochrony środowiska morskiego, czyste plaże to nie tylko kwestia estetyki czy warunek atrakcyjności turystycznej, ale przede wszystkim gwarancja zabezpieczenia morza przed bezpośrednim przedostaniem się odpadów. Aktualnie brak jest odpowiednich środków technicznych pozwalających na czyszczenie plaż na dużą skalę.

- **Opis działania**

Zakłada się przeprowadzenie poprzedzającej realizację działania akcji informacyjnej przez Wody Polskie, a następnie gminy nadmorskie przystąpią do zakupów celem doposażenia łącznie w około 50 zestawów (urządzenie czyszczące plus ciągnik).

- **Spodziewane efekty**

Radykalne zmniejszenie ilości odpadów na plażach, zmniejszenie strumienia odpadów trafiających z lądu do morza, zapobieganie powrotowi do morza odpadów morskich wyrzucanych na brzeg. Szacuje się na podstawie doświadczeń z eksploatacji tego typu sprzętu na polskich plażach zbierane będą ok. 20 ton/rok odpadów przy użyciu jednego zestawu.

- **Elementy GES / redukcja presji**

Cecha 10 – Odpady / Cecha 1 – Bioróżnorodność

- **Rodzaj działania**

Techniczne

- **Podmioty odpowiedzialne**

NFOŚiGW/WFOŚiGW

- **Podstawa prawna**

Krajowy plan gospodarki odpadami 2022 / Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach / ustawa Prawo wodne

- **Miejsce wdrażania**

Gminy nadmorskie

- **Harmonogram wdrażania**

2022 – 2024

- **Potencjalne źródła finansowania**

NFOŚiGW/WFOŚiGW

<http://www.flozaga.com.pl/>

<https://www.wody.gov.pl/>

- Istota problemu**

Obecnie stosowana metoda unieszkodliwiania zalegających na dnie morza niewybuchów i niewypałów poprzez detonację jest źródłem fal dźwiękowych o ogromnej sile, powodujących uszkodzenia i śmierć m.in. morświnów – narażonych na wyginięcie ssaków morskich Bałtyku, dla których echolokacja jest najważniejszym zmysłem.

- Opis działania**

Działanie będzie polegało na opracowaniu metod i wytycznych w zakresie zastosowania kurtyn powietrznych i deflagracji do unieszkodliwiania ładunków wybuchowych w Bałtyku. Szczegółowe wytyczne i procedury postępowania zostaną następnie wdrożone przez jednostki Sił Zbrojnych RP zajmujące się unieszkodliwianiem ładunków wybuchowych w morzu.

<https://canadianpond.ca>

<http://archiwum.mw.wp.mil.pl/>

- Spodziewane efekty**

Działanie powinno docelowo radykalnie zredukować negatywne oddziaływania hałasu impulsowego na środowisko morskie, w tym na morświny, związane z unieszkodliwianiem ładunków wybuchowych.

- **Elementy GES / redukcja presji**

Cecha 11 Hałas podwodny / Cecha 1 – Bioróżnorodność / Cecha 4 – Łańcuch troficzny

- **Rodzaj działania**

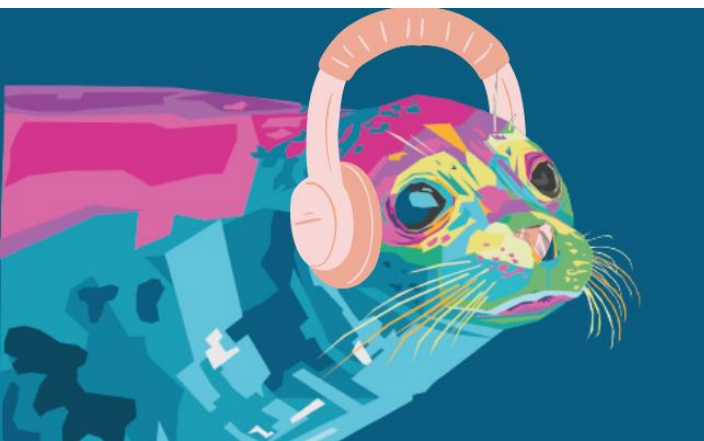
Administracyjne

- **Podmioty odpowiedzialne**

Międzyresortowy Zespół ds. zagrożeń wynikających z zalegających w obszarach morskich RP materiałów niebezpiecznych we współpracy z Marynarką Wojenną – opracowanie wytycznych / Marynarka Wojenna – wdrożenie wytycznych

- **Podstawa prawna**

Zarządzenie w sprawie powołania Międzyresortowego Zespołu do spraw zagrożeń wynikających z zalegających w obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej materiałów niebezpiecznych

- **Miejsce wdrażania**

Polskie obszary morskie

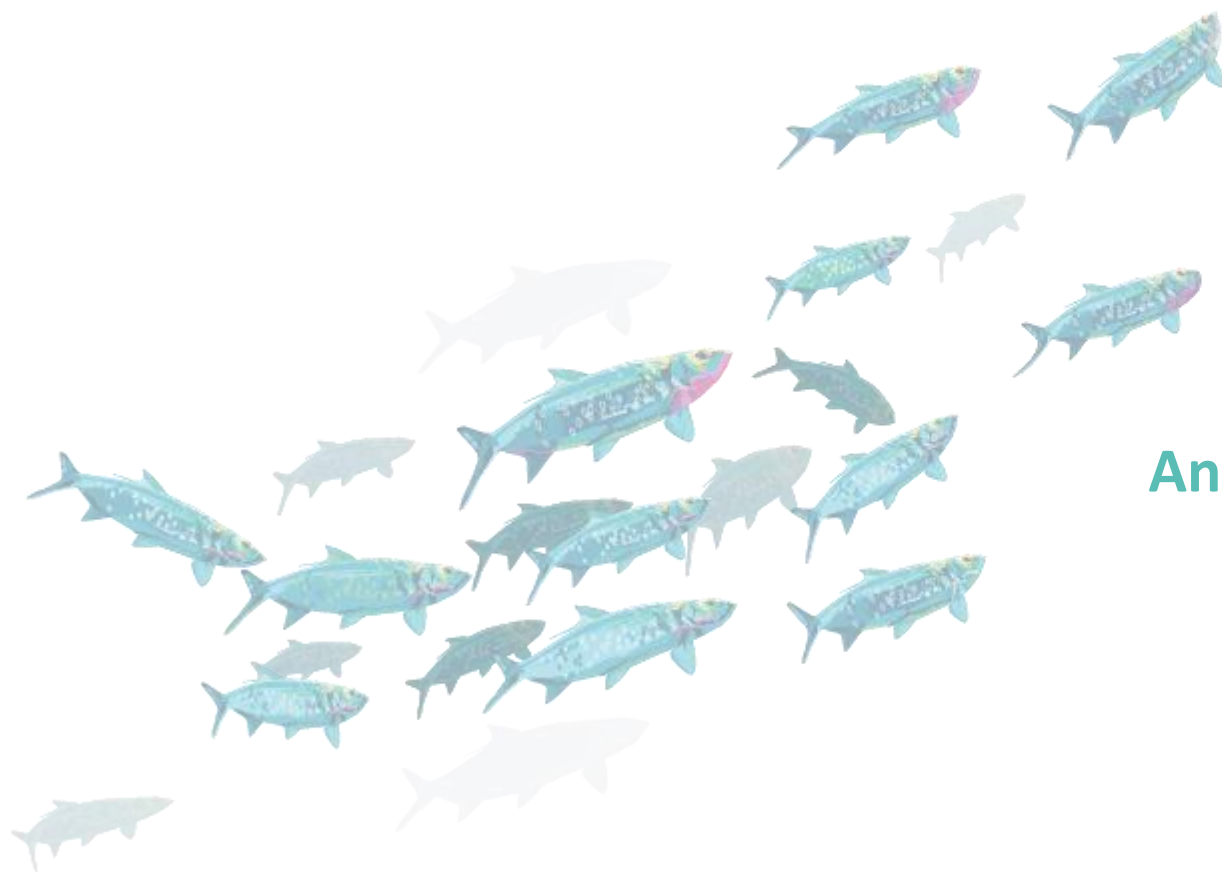
- **Harmonogram wdrażania**

2022 – 2024

- **Potencjalne źródła finansowania**

Budżet Państwa

Analiza luk – po wdrożeniu działań

	Osiągnięcie GES praktycznie niemożliwe
	Osiągnięcie GES mało prawdopodobne
	Osiągnięcie GES dość prawdopodobne
	Osiągnięcie GES bardzo prawdopodobne
	Osiągnięcie GES niemal pewne
	Prognozowanie skrajnie niepewne
	Wskaźnik nie dotyczy podakwenu lub nie ma możliwości przeprowadzenia oceny

Podakwen			Wskaźniki opisowe																
			Do 2027																
			D1 ssaki	D1 ptaki zimujące	D1 Ptaki lęgowe	D1 ryby	D1 siedliska pelagiczne	D6 siedliska bentosowe	D2	D3 szprot	D3 śledź	D5	D6 (pozostała część)	D7	D8	D9	D10	D11 Hałas impulsowy	D11 Hałas ciągły
Lp	Kategoria																		
1.	Ot	Wody otwarte Basenu Bornholmskiego																	
2.	Ot	Wody otwarte wschodniej części Bałtyku Właściwego																	
3.	Ot	Wody Otwarte Zatoki Gdańskiej																	
4.	Pb	Wody przybrzeżne Zatoki Pomorskiej																	
5.	Pb	Polskie wody przybrzeżne Basenu Bornholmskiego																	
6.	Pb	Polskie wody przybrzeżne Basenu Gotlandzkiego																	
7.	Pb	Półwysep Hel																	
8.	Prz	Zalew Kamieński																	
9.	Prz	Zalew Szczeciński																	
10.	Prz	Zalew Pucki																	
11.	Prz	Zatoka Pucka Zewnętrzna																	
12.	Prz	Ujście Wisły Przekop																	
13.	Prz	Zatoka Gdańska Wewnętrzna																	
14.	Prz	Zalew Wiślany																	

Wyniki możliwości
osiągnięcia GES
w perspektywie do
2027 r.

	Osiągnięcie GES praktycznie niemożliwe
	Osiągnięcie GES mało prawdopodobne
	Osiągnięcie GES dość prawdopodobne
	Osiągnięcie GES bardzo prawdopodobne
	Osiągnięcie GES niemal pewne
	Prognozowanie skrajnie niepewne
	Wskaźnik nie dotyczy podakwenu lub nie ma możliwości przeprowadzenia oceny

Wyniki możliwości
osiągnięcia GES
w perspektywie do
2050 r.

			Wskaźniki opisowe																
			Do 2050																
Lp	Kategoria	Podakwen	D1 ssaki	D1 ptaki zimujące	D1 Ptaki lęgowe	D1 ryby	D1 siedliska pelagiczne	D6 siedliska bentosowe	D2	D3 szprot	D3 śledź	D5	D6 (pozostała część)	D7	D8	D9	D10	D11 Hałas impulsowy	D11 Hałas ciągły
1.	Ot	Wody otwarte Basenu Bornholmskiego																	
2.	Ot	Wody otwarte wschodniej części Bałtyku Właściwego																	
3.	Ot	Wody Otwarte Zatoki Gdańskiej																	
4.	Pb	Wody przybrzeżne Zatoki Pomorskiej																	
5.	Pb	Polskie wody przybrzeżne Basenu Bornholmskiego																	
6.	Pb	Polskie wody przybrzeżne Basenu Gotlandzkiego																	
7.	Pb	Półwysep Hel																	
8.	Prz	Zalew Kamieński																	
9.	Prz	Zalew Szczeciński																	
10.	Prz	Zalew Pucki																	
11.	Prz	Zatoka Pucka Zewnętrzna																	
12.	Prz	Ujście Wisły Przekop																	
13.	Prz	Zatoka Gdańska Wewnętrzna																	
14.	Prz	Zalew Wiślaný																	

Dziękujemy za uwagę

Urszula Sadowska
DHI Polska
usa@dhigroup.com